

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief capaciteit jeugdgevangenen

Datum

31 oktober 2024

Onze referentie

5830909

Bijlage(n)

2

Bijlagen:

1. Kamerbrief capaciteit jeugdgevangenen
2. Informatieblad Plaatsingscriteria KVJJ's
3. Onderzoek Vrijheidsbeneming op maat: jongeren op de juiste plaats

1. Aanleiding

In de bijgevoegde Kamerbrief:

- informeert u de Kamer over de stand van zaken ten aanzien van de capaciteit van de justitiële jeugdinrichtingen (JJI's). Daarmee doet u de toezegging gestand die u heeft gedaan in het commissiedebat Gevangeniswezen en tbs (2 oktober 2024) om schriftelijk terug te komen op de vraag van Kamerlid Boswijk of de afdelingen voor jongvolwassenen in het gevangeniswezen een tijdelijke situatie betreft en of er jongvolwassenen worden geplaatst in een penitentiaire inrichting in Veenhuizen.
- informeert u de Kamer over de opvolging van de motie van het lid Lahlah over de onderwijsmogelijkheden voor jongvolwassenen in het gevangeniswezen (GW), en;
- doet u de toezeggingen gestand die u heeft gedaan in het commissiedebat Justitiële jeugd (5 september 2024) om in een brief, dit najaar door de Kamer te ontvangen, in te gaan op:
 - 1. de mogelijkheden om de overcapaciteit van kleinschalige voorzieningen justitie jeugd (KVJJ's) in te zetten voor de tekorten van de justitiële jeugdinrichtingen (JJI's);
 - 2. de stand van zaken van de uitvoering van de motie Lahlah c.s. over de voortzetting van onderwijs voor jongeren in het GW.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de verzending van de bijgevoegde Kamerbrief aan de Tweede Kamer in oktober 2024.

3. Kernpunten

a. Huidige capacitaire situatie in de JJI's

In de Kamerbrief worden de actuele aantallen gedeeld van plaatsingen van jongvolwassenen in het gevangeniswezen. Daarnaast wordt de beoogde uitbreiding van JJI-capaciteit geschetst. De uitbreiding heeft naar verwachting tot gevolg dat de JJI-capaciteit na de zomer van 2025 weer op orde is, uitgaande van de huidige instroom en succesvolle werving en behoud van personeel. Tijdens het commissiedebat Justitiële Jeugd op 5 september gaf u aan dat de JJI-capaciteit voor de zomer van 2025 grotendeels op orde zou zijn. Op basis van de huidige prognoses is de verwachting dat de JJI-capaciteit na de zomer van 2025 op orde is. Met de capaciteitsuitbreiding van de JJI's zal de druk vanuit deze doelgroep op

het gevangeniswezen geleidelijk afnemen en kunnen de afdelingen binnen het gevangeniswezen weer voor de volwassen doelgroep worden ingezet.

Tijdens het Commissiedebat Gevangeniswezen en tbs op 2 oktober heeft u toegezegd om schriftelijk terug te komen op de vraag van Kamerlid Boswijk (CDA) of de afdelingen voor jongvolwassenen in het gevangeniswezen een tijdelijke situatie betreft en of er jongvolwassenen worden geplaatst in een penitentiaire inrichting in Veenhuizen. Met deze Kamerbrief doet u die toezegging gestand.

b. Overcapaciteit KVJJ's inzetten voor capaciteitstekort jeugdgevangenis
In het commissiedebat justitiële jeugd refereerde Kamerlid Van der Werf aan een onderzoek waaruit blijkt dat jongeren in de KVJJ niet verschillen van jongeren in de jeugdgevangenis voor wat betreft hun risico- en beschermende factoren (zie bijlage 3). In de Kamerbrief wordt aangegeven dat het onderzoek een aantal beperkingen kent waardoor de conclusies niet representatief zijn voor de gehele populatie in de KVJJ's en de JJI's. Het onderzoek geeft daarom niet direct aanleiding om meer jongeren in de KVJJ's te plaatsen en zo de overcapaciteit van de KVJJ's te benutten om de capacitaire druk in de JJI's te verlichten.

c. Vertraging onderzoek naar kenmerken jongeren in jeugdgevangenis
Het WODC-onderzoek naar de kenmerken van de doelgroep in de JJI's is vertraagd (van eind 2024 naar na de zomer van 2025) vanwege het complexe dataverzamelingsproces.

d. Onderwijs aan jongvolwassenen in het gevangeniswezen
DJI heeft, naar aanleiding van de motie van het Kamerlid Lahlah, de mogelijkheden onderzocht voor het bieden van onderwijs aan de jongvolwassenen die in het GW geplaatst zijn. Die mogelijkheden blijken, voornamelijk door het personeelstekort, zeer beperkt. Wel kan studiemateriaal beschikbaar worden gesteld zodat jongvolwassenen die al onderwijs volgden geen onnodige studievertraging oplopen. Daarnaast ontvangen de jongvolwassenen een educatief aanbod van de Life Changing Group.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

In de Kamerbrief die uw voorganger op 27 juni 2024 met de Kamer deelde (2023/24, 28741 nr. 119) is toegezegd dat de Kamer uiterlijk in oktober 2024 zal worden geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek dat DJI heeft verricht over de mogelijkheden om onderwijs te bieden aan jongvolwassenen in het gevangeniswezen (n.a.v. de motie van Kamerlid Lahlah).

4.2. Krachtenveld

In de afstemmingsronde heeft de Raad voor de Rechtspraak aangegeven dat zij de voorkeur geeft aan het gebruik van de wettelijke term *justitiële jeugdinrichtingen* boven de term *jeugdgevangenis*.

4.3. Communicatie

Er wordt op dit moment niet ingezet op actieve communicatie over deze Kamerbrief.

4.4. Ontwikkelingen hiervoor

Op 4 september bent u aan de hand van een nota bijgepraat over het risico op plaatsingsproblemen van minderjarigen in de justitiële jeugdinrichtingen. Er zijn toen scenario's verkend om dit risico te mitigeren. Op dit moment is het risico dat minderjarigen niet direct kunnen worden geplaatst in een JJI en als gevolg daarvan achterblijven in een politiecel zeer gering.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdcriminaliteit

Datum
31 oktober 2024

Onze referentie
5830909